

Fraværende.

Sagb; Nyholm, E. G.; Nee; Nimestad, G. B.; Schönheyder (Hyg); Euren; Christensen, S.; Sonnesbech; Hansen, C. (Hyg); Holstein.

Sagen gaar nu til Landsthinget.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af „Forflag til Lov om Besættelsen af ledige Sognekald med Overlærere.“

(Lovforflaget findes i Tillæg A. Sp. 2069—72.)

Sagb: Thingets ærede Medlemmer ville vide, under hvilke Omstændigheder dette Lovforflag er kommet for Dagen. Jeg havde ikke tænkt mig, at jeg skulde fremkomme med et saadant Forflag, men den afvigende Mening, som jeg har om det nys vedtagne Forflag, og den Form, som mine Undringsforflag fik, har gjort det nødvendigt for mig, hvis jeg vilde indløse mit givne Løfte, at fremkomme med min Takke i Lovsform. Den Forhandling, hvortil jeg nys har været Bidne, har fuldstændig overbevist mig om, at det hele Forhold, hvorom der her er Tale, er saa indviklet, saa uklart, saa fuldt af Fortids Grindringer og saa vanffæltigt at indordne under Nutidens Forhold, at der for den, som netop har søgt at trænge ind i disse Forhold og at sammenligne dem med de forskjellige Livsværelser, som netop gjøre sig gjældende omkring i Samfundet, kunde være god Grund til at give dem en saadan Skikelse, hvormed saavel det Samfund, der kaldes Kirken, som ogsaa det borgerlige Samfund, hvortil nu Kirken lever som en halvt kirkelig og halvt borgerlig Anstalt, kunde være tjent. Det er et lidet Bidrag til Løsningen af dette Spørgsmaal, som jeg her har forsøgt at give. Efter Forflagets Beskaffenhed kan jeg ikke forlange, at mange af det ærede Things Medlemmer skulle have offret det en saa indgaaende Eftertanke, at de ville se, hvorledes jeg saa lempelig som muligt dertil har bragt min Anskuelse i Samklang med det nys vedtagne Forflag, men da jeg ikke har kunnet være ganske sikker paa, at dette vil blive til Lov — det

er jo udtalt fra flere Sider, og jeg kan vel altsaa ogsaa udtale det —, anser jeg det ikke for at være urigtigt at paapege den Bet, ad hvilken Lovgivningen allerede er gaaet, og som jeg finder i fuldstændig Overensstemmelse med dette Forflag. Naar man nemlig ved Aarhundredets Begyndelse har omdannet alle Degnene, som jo hørte til Kirkevæsenet, til Skolelærere, og senere har ladet disse Skolelærere, der tillige ere Kirkesangere, vælges af alle Sognets Beboere, det være sig Baptister, Mormoner eller Lutheranere, mener jeg, at man med fuldstændig Følgerigtighed maatte kunne anvende den samme Grundsætning paa de tidligere Menighedsforstandere, som vi kalde Præster. Dette er fuldstændig i Overensstemmelse med den Gang, vor Lovgivning har taget, og jeg har allerede tidligere paapeget, at det Samme finder Sted med Hensyn til Kateketer. Der var nemlig Kateketer i de større Sognekald i Kjøbstæderne, men man har troet, at de vilde gjøre større Nytte ved at være Lærere i Borgerkolerne, og derfor har man omdannet Kateketerne, som oprindeligt vare geistlige Embedsmænd, til at blive et Slags borgerlige Embedsmænd, idet man lod dem blive Førstelærere ved Borgerkolerne. Det er ikke Andet, end hvad jeg har tænkt her at ville gjøre gjældende. Naar man siger, at der er en Nødvendighed for under et saa indviklet Forhold at klare Sagen en lille Smule, saasnart man forsætter en Mening, der er Gns Overbevisning, vil jeg udtrykkelig sige, at der ved dette Forflag aldeles ikke er Tale om at sætte Overlærere istedet for Præster i de forskjellige Sogne, men der er blot Tale om den Side af den præstelige Virksomhed, som vender ud imod det borgerlige Samfund, og jeg har troet, at samtlige Beboere, hvad Trosbekjendelse de end have, maatte med Hensyn til denne Side have Leilighed til at medvirke ved Anstættelsen paa samme Maade, som det sker nu med Hensyn til Skolelæreren, naaget de samme Skolelærere om Søndagen kunne være Kirkesangere. Kirke- og Undervisningsministeren kan jo efter de Lovbestemmelser, jeg har taget op efter det andet Lovforflag, og som altsaa have Things Samstemning, sikkre sig, at de Mænd, der paa den